

DENET SİRKÜLER

İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik

AUDIT | TAX | ADVISORY

For the latest from BDO Turkey, follow us

Sirküler Tarihi : 17.09.2021
Sirküler No : 2021/096

SOSYAL SİGORTA İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİNDE MEYDANA GELEN ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER

2021/087 sayılı “Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” başlıklı sirkülerimizde duyurmuş olduğumuz 18.08.2021 tarihli ve 31572 sayılı Resmi Gazete ’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yönetmelik ile sosyal güvenlik mevzuatında kapsamlı değişiklikler yapılmıştır.

Yapılan değişiklikler ile sosyal güvenlik mevzuatında hâlihazırda Genelgeler ve Genel Yazılarda yer alan hususların Yönetmelik’e de işlendiği görülmektedir. İşbu yazımızda öne çıkan hususlara yer verilecektir.

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile yapılan önemli düzenlemeler açıklanmıştır.

- 1) Birinci maddesi kapsamında Yönetmelik’e eklenen fıkra ile, 118 nolu Vergi Usul Kanunu Sirkülerinde yer alan ve meslek mensubunun veya birinci dereceden yakınının vefatı halinde beyan sürelerinin 7 gün uzamasına ilişkin düzenleme sosyal güvenlik mevzuatına da girmiştir. Ayrıca afet hallerinde Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi, belge, bildirge ve beyannameler ile Kuruma yapılması gereken başvuruların Kanunda öngörülen sürenin son gününde yapılamaması ve söz konusu durumların yetkili makamlardan alınan belgelerle kanıtlanması halinde bu yükümlülükler Kurumca sorunların ortadan kalktığı tarihi takip eden beşinci iş gününün sonuna kadar erteleneceği, muhteviyatı primler de aynı sürede Kuruma ödenirse bu yükümlülükler Kanunda öngörülen sürede yerine getirilmiş kabul edileceği ifade edilmiştir.

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited’in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2020 yılında 10,3 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167’den fazla ülkede bulunan 1.658 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 91.054 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayının, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

- 2) İkinci maddesi kapsamında sigortalı sayılanlar olarak ev hizmetlerinde aynı gerçek kişi yanında ayda on gün ve daha fazla çalışanlar ile konut kapıcılığı işyerlerinde çalışanlar eklenmiştir.
- 3) Dördüncü maddesi kapsamında Sigortalı işten ayrılış bildirgesi Ek-5 ve Ek-5/A'nın açıklamalar bölümündeki işten ayrılış ve eksik gün nedenlerine ilişkin kodları belirlemeye ve bu kodlarda değişiklik yapmaya Kurum'un yetkili olduğu ayrıca düzenlemelerin işverenlere Kurum tarafından duyurulacağı ifade edilmiştir.
- 4) Beşinci madde kapsamında, İşyeri bildirgesi tescili yapılmasının işyeri bildirgesi düzenlenmesine yeterli olacağı, ayrıca işyeri bildirgesi düzenlenmeyeceği ifade edilmiştir. Ayrıca tescili yapılacak işyerinde, hem ayın 1'i ile 30'u arasında, hem de ayın 15'i ile müteakip ayın 14'ü arasındaki çalışmalarına istinaden ücret alan sigortalıların bulunması halinde, her iki çalışma döneminden dolayı iki ayrı işyeri bildirgesi düzenlenerek ayrı ayrı işyeri tescil işlemi yapılacaktır.

Ayrıca aynı maddeye eklenen fıkralar ile 18 yaşından küçük/ sınırlı ehliyetsiz işverenlerin işyeri tescilleri, Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edinme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler için yeni işyeri dosyası tescil edileceği düzenlenmiştir. Aynı işkolunda birden fazla nakil aracı bulunan işverenler ise nakil araçlarının kayıtlı olduğu ilgili idareyi gösterir belge ibraz edilerek tek işyeri bildirgesi düzenleyebilmektedir.

İstihdam teşvik ve desteklerinden yersiz yararlanmaya mahal vermemek için iş kolu kodu aynı olan işyerlerinin birleştirilmek suretiyle tek dosyada işlem görmesi hususu ise yürürlükten kaldırılmıştır. Birleştirme işlemlerin nasıl olacağına ilişkin düzenleme yapılmadığından, yürürlükten kaldırılması ile uygulama alanı bulamadan düzenleme iptal edilmiştir.

- 5) Yedinci madde kapsamında, İşyeri belgesi ile verilecek diğer belgeler başlığında değişikliğe gidilmiştir. Yapılan düzenleme ile işyeri tescilinde elektronik ortamda temin edilen belgeler yeterli olacak olup, ihtiyaç duyulması halinde kurum tarafından ek belge talep edilecektir. Ancak Kanunun 4üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştırılan işyerlerinin tescilinde;

- İşverenden iş alan alt işverenler tarafından, Kanundan doğan yükümlülükleri başlamadan önce, asıl işverenle yapılmış olan sözleşmenin bir örneği,
- Adi ortaklıklar tarafından; noter onaylı ortaklık sözleşmesinin,
- İhale konusu işlerde; işin sözleşmesi veya işin üstlenildiğini gösterir idarenin yazısının,
- İnşaat işyerlerinde; varsa arsa sahibi ile müteahhit arasındaki inşaat yapım sözleşmesinin,

elden, posta yoluyla veya Kurumca belirlenen şekilde gönderilmesi zorunlu olduğu belirtilmiştir.

- 6) Sekizinci madde kapsamında, İşyerinin nakli, devri, intikali konularında, devir veya intikal nedeniyle düzenlenen işyeri bildirgesine istinaden ayrıca işyeri dosyası tescil edilmeyeceği, eski işyeri numarası üzerinden devam edilebilmesi için tescil kütüklerine kaydedileceği belirtilmiştir.

Şirketlerin neyelerinin değişmesi, birleşmesi veya bir şirketin diğer bir şirkete katılması ya da adi şirketlerde yeni ortak alınması durumunda düzenlenen işyeri bildirgesine istinaden yeni işyeri dosyası tescil edilmeyecek ve işlemler şirketlerin eski işyeri dosyaları üzerinden devam edecektir.

İşyerinin, gerek başka bir ildeki adrese nakledilmesi nedeniyle düzenlenen işyeri bildirgesine istinaden, gerekse aynı il içinde olmakla birlikte başka bir ünitenin görev alanındaki adrese nakledilmesi nedeniyle yapılan yazılı bildirim üzerine yeni işyeri dosyası tescil edebileceklerdir.

İşyerinin başka bir ünitenin görev alanına giren adrese nakledilmesi halinde, durum yeni ünite tarafından bildirim kendisine yapıldığı tarihten itibaren on beş gün içinde eski işyeri dosyasının bulunduğu üniteye yazılı olarak bildirilir ve yapılan bildirim üzerine eski işyeri dosyası Kanun kapsamında çıkartılacaktır.

İşyerinin aynı ünitenin görev alanına giren başka bir adrese nakledilmesi halinde, yeni adres, işyerinin nakledildiği tarihten itibaren on gün içinde işyerinin işlem gördüğü üniteye yazı ile bildirilir ve bu durumda yeni işyeri dosyası tescil edilmesine gerek duyulmayacaktır.

- 7) Dokuzuncu madde kapsamında, İş kazası ve meslek hastalığının soruşturulması başlığında ünitece karar verilemeyen iş kazaları hakkında maluliyet veya ölümlü neticelenen ibareleri kaldırılmıştır.
- 8) Onuncu madde kapsamında, sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan ülkelerde verilen istirahat raporlarının ülkemiz dış temsilciliklerince onanması hâlinde, yetkilendirilen hekim ve sağlık kurumlarının ayrıca onayı aranmayacaktır.
- İstirahat raporlarının elektronik ortamda düzenlenmesi halinde üç iş günü içerisinde onaylanması gerektiği, elektronik ortamda düzenlenmemesi halinde ise yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularınca istirahat raporlarının birer nüshası düzenlendiği tarihten itibaren üç iş günü içinde sigortalının işyerinin kurulu bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüklerine/sosyal güvenlik merkezlerine, sözleşmeli ülke sigortalısının belgeleri ise sağlık yardımı belgesini düzenleyen sosyal güvenlik il müdürlüklerine/sosyal güvenlik merkezlerine gönderileceği hükme bağlanmıştır.
  - Tek hekim tarafından ayaktan tedavilerde verilecek istirahat sürelerinin toplam 40 günü geçmeyeceği, söz konusu süreyi geçen istirahat raporlarının sağlık kurulunca verileceği belirtilmiştir.
- 9) On ikinci madde kapsamında, Geçici iş göremezlik ödeneğinin ödenmesi ve hesaplanması başlığında değişiklik yapılmıştır.
- Sigortalının, aynı süre içinde aynı sigortalılık hâline tabi olacak şekilde birden fazla işyerinde çalışması hâlinde, üst sınır dikkate alınarak ilgili dönemdeki prime esas kazançlar toplamının, bir ay için 30, toplamda 90

- günü geçmemek üzere bu kazançlara esas prim ödeme gün sayısına bölünmesi suretiyle gelir ve ödeneğe esas günlük kazanç hesaplanacaktır.
- Mahsuplaşma talebinde bulunan iş yerlerinde çalışan sigortalılara ödenecek geçici iş göremezlik ödeneği, yapılacak protokol ile sigortalılar için Kuruma ödenecek sigorta primine mahsup edilmek üzere, işverenleri tarafından Kurum adına sigortalılara ödenebilir. İşveren tarafından sigortalıya geçici iş göremezlik ödeneğinin ödenmesi hâlinde, Kurum tarafından hesaplanarak bulunacak geçici iş göremezlik ödeneği toplamı, işverenin Kuruma olan borcuna, borcun olmaması hâlinde ise ilk prim borcuna mahsup edilir. İşyerinin kapanmış olması hâlinde ise iade edilecektir.
  - Geçici iş göremezlik ödeneğinin, buna ilişkin belge veya bilgilerin Kuruma intikalini takip eden yedi iş günü içinde geçmiş süreler için sigortalıların kendilerine, kanunî temsilcilerine, vekillerine veya sigortalının tanımlı banka hesap numarasına ya da anlaşmalı banka şubelerine ödenmesi hususunda Kurum yetkilidir.
  - Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların istirahatli olduğu dönemde işyerlerinde çalışıp çalışmadığına dair bildirim işverenleri tarafından istirahatin sona erdiği aya ait aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verileceği süre içinde Kurumca belirlenen usule göre elektronik ortamda yapılması zorunludur. Çalışılmadığına dair bildirim yapılmaması veya süresi dışında yapılması halinde Kanunun 102nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre idari para cezası uygulanacağı belirtilmiştir.
- 10) On üçüncü madde kapsamında, Malullük sigortası sevk işlemleri başlığında değişiklik yapılmıştır. Buna göre, Masrafları kendilerince karşılanmak üzere sevk işlemi yapılan sigortalıların aylık bağlanmadan önce prim borçlarını ödemesi ve malûl sayılmaları durumunda, sevk işlemlerine ilişkin masraflar Kurumca karşılanacaktır.
- 11) On dördüncü madde kapsamında, Malûllük aylığı başvurusu ve istenecek belgelerde değişiklik yapılmıştır. Buna göre malullük durumunu gösteren sağlık kurulu raporu alınmadan doğrudan malûllük aylığı bağlanması talebinde bulunan sigortalılardan, varsa talep tarihinden önceki 6 ay içerisinde Kurumca yetkilendirilmiş hastanelerce düzenlenmiş durum bildirir sağlık kurulu raporu kabul edilecektir, yoksa Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucusuna sevk edilerek, malullük durumunun tespitine esas sağlık kurulu raporunun temini yoluna gidilecektir.
- 12) On beşinci madde kapsamında, yaşlılık aylığı bağlanması veya toptan ödeme yapılması talebinde bulunan ve talep tarihi itibari ile yaşlılık aylığı için diğer şartları taşımakla birlikte gerekli prim ödeme gün sayısını sonradan tespit edilerek hizmet süreleriyle tamamlayanlardan, toptan ödeme talebinden önce tahsis talebinde bulunanlara ilk tahsis talep tarihi, diğerlerine ise toptan ödeme talep tarihi esas alınarak aylık bağlanacağı hüküm altına alınmıştır.
- 13) On altıncı madde kapsamında, hak sahiplerinin ölüm aylığından yararlanma şartları başlığına; ölüm aylığı bağlanabilmesi için, hak sahibi çocuklardan 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmayanların sigortalı olmalarının, aylık bağlanmasına engel oluşturmayacağı eklenmiştir.

- Aynı başlığın dördüncü fıkrası ise, “5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi ile mülga 45 inci ve 64 üncü maddeleri, Kanunun 47 nci maddesi ve 2330 sayılı Kanun veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmış ya da bağlanmasına hak kazanmış olanlardan ölenlerin anne ve babalarına, Kanunun 56 ncı maddesi ile 5434 sayılı Kanunun mülga 77 nci maddesinin (a) ve (b) fıkraları ile mülga 92 nci maddesinde sayılan haller hariç olmak kaydıyla herhangi bir şart aranmaksızın aylık bağlanır. Bağlanacak bu aylık, diğer hak sahiplerine bağlanacak aylığın oranını etkilemez ve bu kapsamda bağlanan aylıklar en geç ödemenin yapıldığı tarihi takip eden iki ay içinde Hazine den tahsil edilir.” Şeklinde değiştirilmiştir.
- 14) On yedinci madde kapsamında ölüm sigortasından yararlanmak için gerekli prim ödeme gün sayısının sonradan hizmet tespiti suretiyle tamamlanması durumunda, hak sahiplerine bağlanacak aylığın başlangıcı hususunda Yönetmelik’in 62 nci maddesinin de belirtilen sigortalının ölüm tarihi, Hak sahibi olma niteliğinin ölüm tarihinden sonra kazanılması hâlinde, bu niteliğin kazanıldığı tarihi veya ölüm aylığının kesilmesine yol açan sebebin ortadan kalkması hâlinde talep tarihini takip eden ay başından itibaren başlatılacağı kesinleştirilmiştir.
- 15) On sekizinci madde kapsamında, mevcut durumda uygulamada olan ancak mezkur Yönetmelik hükümlerine işlenmemiş olan düzenlemeler Uzun Vadeli Sigorta Kollarına İlişkin Ortak Konular/ borçlanmaya ilişkin süreler başlığına eklenmiştir. Buna göre, borçlanma gün sayısı için bir ay 30 gün, bir yıl 360 gün olarak dikkate alınacaktır.
- Sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki sürelerin borçlandırılması hâlinde, sigortalılığın başlangıç tarihi, borçlandırılan gün sayısı kadar geriye götürülecek, prim ödeme gün sayısı ve prime esas kazançlar ise geriye götürülen ilgili aylara mal edilecektir.
- 16) Gelir ve Aylıkların Ödenmesi bölümü ödeme dönemi ve ödeme tarihleri başlığında Yönetmelik’in on dokuzuncu maddesi kapsamında cumartesi ve Pazar gününe rastlayan ödemelerin nasıl yapılacağına ilişkin ibare yürürlükten kaldırılmıştır.
- Ödeme günlerinden herhangi birinin dini bayramlara rastlaması hâlinde, ödemelerin hangi tarihlerde yapılacağı, Kurumca belirlenerek ilan edilecektir.
- 17) Yirmi ikinci madde kapsamında, sigorta primine esas kazançlar başlığına eklenen fıkralar ile sigorta primine esas kazançta dahil edilecek tutar ve ödeme süreleri belirtilerek, çeşitli Genelge ve Kanunlarda bulunan istisnalar Yönetmelik’e eklenmiştir. Buna göre,
- Sigortalıların prime esas kazançlarının belirlenmesinde; ücretler ödenip ödenmediğine veya ne zaman ödendiğine bakılmaksızın hak edildiği ayın, sigortalıların hak kazanıp da kullanmadıkları yıllık izin sürelerine ait ücretlerin hizmet akdinin feshinden sonra ödenmesi halinde, 4857 sayılı Kanunun 59 uncu maddesine göre bu nitelikteki yıllık izin sürelerine ilişkin ücretler akdin feshedildiği tarihte hak kazanıldığı nazara alınarak akdin

feshedildiği ayın, toplu iş sözleşmeleri (TİS) uyarınca veya kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan ve toplu iş sözleşmesi dışında kalan personel ile toplu iş sözleşmesine tabi olmakla birlikte sendikalara üye olmamaları nedeniyle özel sektöre ait işyerlerinde sözleşme kapsamında bulunmayan personele geriye yönelik olarak ücret farkı ödenmesine karar verilmesi halinde, söz konusu ücret farkları ilişkin oldukları ayların, TİS hükümlerinin uygulandığı işyerlerinde, bir aydan fazla istirahat alan sigortalılara, Kurumca ödenen geçici iş göremezlik ödeneğinin yanı sıra işverenlerce de toplu iş sözleşmelerine dayanılarak istirahatli bulunan süre için ayrıca ücret ödenmesi durumunda bu ücretler istirahatli bulunulan ayların, kamu kurumlarında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar için mahkeme kararları veya idarece verilen kararlar gereğince geriye yönelik ücret ödenmesi halinde bu ücretler ilişkin oldukları aylar ile ücret dışında sigortalılara ödenmekte olan prim, ikramiye gibi her türlü ödemeler ödemenin yapıldığı ayın kazancına dahil edilerek prime tabi tutulacağı kesinleştirilmiştir.

- Sigortalılara, ücretinin yanı sıra prime esas kazançta dahil edilebilecek nitelikte ücret dışında ödeme yapılması halinde, bu nitelikteki kazançlar, prime esas günlük kazanç üst sınırının otuz katı aşmamak kaydıyla prime tabi tutulur. Ancak her iki kazanç toplamının üst sınırı aşması halinde, ücret dışındaki ödemenin üst sınırı aşan kısmı, Kanunun 82 nci maddesi hükmü de dikkate alınarak en fazla takip eden iki ayın prime esas kazanç tutarına dahil edilerek devreden sigorta primi olarak takip edilecektir.
- Sigortalılara, ücretsiz izin, istirahat gibi çeşitli nedenlerle ay içinde çalışmasının bulunmadığı ve ücret ödenmediği aylarda prime esas kazançta dahil olacak nitelikte ücret dışında bir ödeme yapılması halinde, ücret dışındaki bu ödemeler, ödemenin yapıldığı ayda sigortalının prim ödeme gün sayısının bulunmaması nedeniyle ödemenin yapıldığı tarihi takip eden iki ayı geçmemek üzere ilgili ayların prime esas kazancına dahil edilecektir. Ancak ödemenin yapıldığı tarihi takip eden iki ayda da ücret ödemesine hak kazanılmadığı durumlarda, ücret dışındaki bu ödemeler prime esas kazançta dahil edilmeyecektir.
- İşe iade sonrası sigortalı işe başlatılsın veya başlatılmasın bu nitelikteki işçilere çalıştırılmayan süre için ödenen boşta geçen süre ücreti, akdin feshedildiği aydan başlanılarak ilgili ayların prime esas kazançlarına dahil edilerek işsizlik sigortası primi de dahil olmak üzere tüm sigorta kollarına ait primler kesilir ve bu süreler hizmetten sayılır. İşçi işe başlatıldığında bildirim süresine ait ihbar ücreti ile kıdem tazminatının peşin olarak ödenmesi halinde bu ödeme işçiye ödenecek en çok dört aya kadar olan ücret ve diğer alacaklarından mahsup edilecektir. Kanunun 80 inci maddesi uyarınca bildirim süresine ait ihbar ücret ile kıdem tazminatının prime tabi tutulmaması nedeniyle işçiye işe başlatılması halinde ödenecek en çok dört aya kadar olan ücret ve diğer hakları mahsup edilmemiş haliyle prime tabi tutularak bu süreler prim ödeme gün sayısından sayılacağı hüküm altına alınmıştır.
- İdari yargı tarafından verilen kararlara istinaden sigortalılara fiilen çalışmadıkları süreler için ücret ve benzeri nitelikte ödeme yapılması halinde; ücretler, ilişkin olduğu aylara mal edilmek, ücret dışındaki diğer ödemeler ise ödendiği ayın kazancına dahil edilmek suretiyle prime tabi tutulacaktır.

- Sigortalıların prime esas kazancı hesaplaması yapılırken; yemek parası adı altında yapılan ödemelerin, işyerinde veya müstemilatında işveren tarafından yemek verilmemesi şartıyla, fiilen çalışılan gün sayısı dikkate alınarak günlük asgari ücretin % 6'sının, yemek verilecek gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak miktarı, sigortalının hizmet akdinin devam etmesi şartıyla ve fiilen çalışmasının olup olmadığı üzerinde durulmaksızın; sigortalı veya isteğe bağlı sigortalı sayılmayan, kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olan çocuklarından 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim veya 3308 sayılı Kanunda belirtilen aday çırak, çırak yada işletmelerde meslekî eğitim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmamış ve evli olmayan çocukları ile yaşına bakılmaksızın Kanuna göre malûl olduğu tespit edilen evli olmayan çocuklarından en fazla iki çocuk için çocuk zammı adı altında yapılan ödemelerin, çocuk başına aylık asgari ücretin %2'si, 657 sayılı Kanunun 4üncü maddesinin mülga (C) fıkrası kapsamında çalışan sigortalıların aynı şartları haiz her bir çocuğu için % 4'ü oranındaki tutarı ile aile zammı adı altında yapılacak ödemelerin, sigortalının hizmet akdinin devam etmesi şartıyla fiilen çalışmasının olup olmadığı üzerinde durulmaksızın, sigortalının eşinin Kanuna tabi zorunlu sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışmaması ve Kurumdan gelir veya aylık almaması durumunda, aylık asgari ücretin %10'u, 657 sayılı Kanunun 4üncü maddesinin mülga (C) fıkrası kapsamında çalışan sigortalıların aynı şartları haiz eşi için % 20'si oranındaki tutarı dikkate alınmayacaktır.
- Sigortalı adına ay içinde özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payı adı altında işverence yapılan ödemeler toplamının aylık asgari ücretin % 30'una isabet eden kısmı prime esas kazançta dahil edilmez, ancak kalan tutar ödendiği ayın prime esas kazancına dahil edilir. Sigortalının özel sağlık sigortası ve bireysel emeklilik katkı payının ödendiği aydaki prime esas kazancının, Kanunun 82 nci maddesine istinaden belirlenen prime esas kazanç üst sınırının üzerinde olması halinde, söz konusu özel sağlık sigortası ve bireysel emeklilik katkı payları takip eden iki ayda üst sınır aşılmamak kaydıyla sigortalının prime esas kazancına dahil edilir. Sigortalı adına işveren tarafından yalnızca özel sağlık sigortası primi veya yalnızca bireysel emeklilik katkı payı ödenmiş olması durumunda, prime esas kazançta dahil edilecek tutar, ödenen özel sağlık sigortası primi veya bireysel emeklilik katkı payı üzerinden %30 oranındaki istisna tutarının düşülmesi suretiyle hesaplanacaktır.
- Aynı yardımlar, ölüm, doğum ve evlenme yardımları, görev yollukları, seyyar görev tazminatı, kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödemeler ve keşif ücreti, ihbar tazminatı ve kasa tazminatı prime tabi tutulmaz.
- Kanunun 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre; sigortalılara yakacak, temizlik, aydınlatma ve benzeri nitelikteki giderleri ya da tahsil veya mesken yardımı gibi kanunda ismen sayılmayan nedenlerle yapılan ödemeler, ödemenin yapıldığı aydaki prime esas kazançta dahil edilir. 4/7/1956 tarihli ve 6772 sayılı Devlet ve Ona Bağlı Müesseselerde Çalışan İşçilere İlave Tediye Yapılması ve 6452 sayılı Kanunla 6212 Sayılı Kanunun İkinci Maddesinin Kaldırılması Hakkında Kanuna istinaden ödenmekte olan ikramiyeler ile ilave tediyeler prime tabi tutulur. 4857 sayılı Kanunun 61 inci maddesindeki istisnai hüküm üzerinde durulmaksızın hak kazanıldığı halde

kullanılmayan yıllık izin süresi için ödenecek ücretlerden kısa vadeli sigorta kolları primi kesilir.

- 18) Yirmi üçüncü madde kapsamında, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların prime esas kazançları başlığında Kuruma beyan edileceği belirtilerek, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olduğu sonradan anlaşılan ve sigortalılık işlemleri sonradan geriye yönelik olarak yapılan sigortalıların geçerli sigortalılık statüsüne prim aktarılması işlemlerinde, aktarılacak tutar kadar 1/10/2008 ve sonraki sürelerle re'sen beyan girişi yapılacağı hüküm altına alınmıştır.
- 19) Yirmi dördüncü madde kapsamında prim ödeme gün sayısı ve günlük kazanç başlığına aşağıda belirtilen hükümler eklenmiştir.
- İşe başladığı ay/dönem içinde işten ayrılan sigortalıların ilgili ay/dönemdeki prim ödeme gün sayıları, ay/dönemin ilk günü işe başlayıp son günü işten ayrılanlar hariç olmak üzere sigortalının işe giriş tarihi ve işten çıkış tarihleri dahil edilerek o ayda çalıştığı gün sayısı kadar Kuruma bildirilir.
  - Ay/dönem içinde işe girişi veya işten çıkışı bulunmayan, istirahat, ücretsiz izin, disiplin cezası gibi çeşitli nedenlerle ay/dönemin bazı günlerinde çalışmayan ve çalışmadığı günler içinde ücret almayan sigortalıların ilgili ay/dönemdeki prim ödeme gün sayıları, ilgili ay/dönemdeki gün sayısından, ücret almaya hak kazanılmamış gün sayısı çıkartılmak suretiyle hesaplanır. Ay/dönem içinde işe başlayan veya işten ayrılan sigortalıların, aynı zamanda istirahat, ücretsiz izin, disiplin cezası gibi çeşitli nedenlerle ay/dönem içinde hak kazanılmamış hafta tatili dışında, çalışmadığı ve çalışmadığı günler içerisinde ücret almadığı günlerin bulunması durumunda, ilgili ay/dönemdeki prim ödeme gün sayısı, ilgili ay/dönemdeki gün sayısından işe başladığı tarihten önceki gün sayısı, işten ayrıldığı tarihten sonraki gün sayısı ve ücret alınmayan gün sayısı çıkartılmak suretiyle hesaplanır.
  - İşverenlerce Kurumdan geçici iş göremezlik ödeneği alan sigortalılara, Kurumca ödenen geçici iş göremezlik ödeneği ile normal günlük kazançları arasındaki fark ücretleri veya Kurumca ödenen geçici iş göremezlik ödeneği dikkate alınmaksızın ayrıca normal günlük ücretlerinin ödendiği durumlarda, geçici iş göremezlik ödeneği alan sigortalılara istirahatli buldukları süreler için işverenlerince yapılan bu ödemeler, Kanunun 80 inci maddesi kapsamında değerlendirilerek prime tabi tutulur. Kurumdan geçici iş göremezlik ödeneği alan ve ay/dönem içinde istirahatli olan sigortalıların prim ödeme gün sayıları, ücret aldığı günler dikkate alınmak suretiyle hesaplanır. Prime tabi tutulan bu ödemelerin sigorta primine esas günlük kazanç alt sınırının altında kalması halinde, Kanunun 82 nci maddesi gereğince prime esas günlük kazançla tamamlanarak, iş kazası ve meslek hastalığı sigortası primi de dahil olmak üzere prime tabi tutulur ve bu primlerin ilişkin olduğu süreler aylık prim ve hizmet belgesinde prim ödeme gün sayısına ilave edilir.
  - Sigortalıların işe başladığı ay/dönemdeki prim ödeme gün sayılarının ve prime esas kazanç tutarlarının hesaplanması sırasında, 4857 sayılı Kanunda öngörülen hafta tatili ücretine hak kazanıp kazanmadığı hususu göz önüne alınır ve hak kazanılan hafta tatili prim ödeme gün sayısına dahil edilir. Hafta tatiline hak kazanmadıkları halde hafta tatili yapan sigortalılara, kullanmış oldukları hafta tatili için ücret ödenmesi zorunlu olmadığından, bu

süreler prim ödeme gün sayısının hesaplanması sırasında dikkate alınmaz. Hak kazanılmadığı halde kullanılmış olan hafta tatili için ücret ödenmesi halinde, prime esas kazançta tabi bu ödemelere ilişkin süreler de prim ödeme gün sayısına dahil edilir.

- 20) Aylık prim ve hizmet belgesinin düzenlenmesi, verilmesi ve saklanması başlığı yirmi beşinci madde kapsamında, muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verilme süresine uygun olacak şekilde güncellenmiştir.
- 21) Yönetmelik'in yirmi altıncı maddesi kapsamında sigorta primlerinin ödeme süresi ve erken ödeme başlığında, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi olarak tarımsal faaliyette bulunanlar, genel sağlık sigortası primi ile kısa ve uzun vadeli sigorta kolları primlerinden ait olduğu yılın Ocak-Haziran dönemi primlerini Temmuz ayı sonuna, Temmuz-Aralık dönemi primlerini takip eden yılın Ocak ayı sonuna kadar Kuruma ödeneceği hükme alınmıştır. Ayrıca Her ayın 1'i ile 30'u arasındaki maaşını müteakip ay içerisinde çalıştıktan sonra alan aile hekimleri ve aile sağlığı elemanları için maaş ödemelerinin yapılması gereken ayın son gününe kadar ödenmesi gerektiği ifade edilmiştir. 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olanlardan, görevine son verilenlerden yargı kararı ile görevlerine iade edilenlerin görevine son verildiği tarih ile görevine başladığı tarih arasındaki sürelerle ilişkin sigorta primleri sigortalı ve işveren hisselerine ait gecikme cezası ve gecikme zamları ile birlikte prim ödeme yükümlüsü olan kurumlarınca ödeneceği açıklanmıştır.
- İş mahkemelerince veya özel hakem tarafından verilen kararlar uyarınca göreve iadesine karar verilen sigortalı için verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı tahakkuk edecek sigorta primlerinin, sigortalının kesinleşen mahkeme veya özel hakem kararının tebliğinden itibaren on işgünü içinde işe başlamak için işverene başvuruda bulunması ve işverenin usulüne uygun daveti üzerine işe başlaması halinde, davete ilişkin tebligatın alındığı tarihin veya işverenin sigortalıyı işe başlatmaması halinde, sigortalının işe başlamak için işverene yaptığı başvurmasına ilişkin tebligatın alındığı tarihin içinde bulunduğu ayı,
  - Arbuluculuk faaliyeti sonunda tanzim edilen ve ilam niteliğini haiz bulunan anlaşma belgesi uyarınca sigortalı için verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı tahakkuk edecek sigorta primlerinin arbuluculuk anlaşma belgesinin ilam niteliğini kazandığı tarihi,

Takip eden ayın 26'sına kadar, Kuruma, e-sigorta kanalıyla gönderilmesi veya kâğıt ortamında verilmesi halinde yasal süresi içinde verilmiş kabul edilecektir.

Kamu kurumlarında çalışan sigortalılar için;

- Mahkeme kararları veya idarece verilen kararlar gereğince geriye yönelik ücret ve ücret niteliğinde ödeme yapılması halinde, ödemeye ilişkin sigorta primlerinin mahkeme kararının idareye tebliğ edildiği tarihi takip eden günü veya idarenin karar tarihini,
- Arbuluculuk faaliyeti sonunda tanzim edilen ve ilam niteliğinde bulunan anlaşma belgesi uyarınca sigortalı için verilmesi gerekene yıllık prim ve hizmet

belgelerinden dolayı tahakkuk edecek sigorta primlerinin arabuluculuk anlaşma belgesinin ilam niteliğini kazandığı tarihi,

Takip eden ayın 26'sına kadar, Kuruma, e-sigorta kanalıyla gönderilmesi veya kâğıt ortamında verilmesi halinde yasal süresi içinde verilmiş kabul edilir.

- Toplu iş sözleşmelerine tabi işyeri işverenlerince veya kamu idarelerince ya da yargı mercilerince verilen kararlar ile arabuluculuk faaliyeti sonunda tanzim edilen ve ilam niteliğinde bulunan anlaşma belgesine istinaden, hizmet akdinin mevcut olmadığı veya askıda olduğu bir tarihte ödenen ücret dışındaki ödemelere ilişkin sigorta primleri belirtilen mercilerin kararlarının kesinleşme tarihleri veya arabuluculuk anlaşma belgesinin ilam niteliğini kazandığı tarihi,”

Takip eden ayın 26'sına kadar, Kuruma, e-sigorta kanalıyla gönderilmesi veya kâğıt ortamında verilmesi halinde yasal süresi içinde verilmiş kabul edilir.

22) Kuruma Yeterli İşçiliğin Bildirilmiş Olup Olmadığına İlişkin Araştırma ve Re'sen Yapılacak İşlemleri bölümü Özel nitelikteki inşaatlarda araştırma ve re'sen yapılacak işlemler başlığında önemli değişiklik yapılmıştır. Buna göre, asgari işçilik ile ilgili özel nitelikli inşaatlarda yapılacak araştırmalarda, inşaatın ruhsatnamesinde yer alan yapı sınıfı ve grubunun esas alınacağı belirtilmiştir.

- İnşaatın ruhsatnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan ilgili tebliğde kayıtlı yapının sınıfı ve/veya grubunun farklı olduğunun anlaşılması hâlinde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan ilgili Tebliğde yer alan yapı sınıfı ve grubu esas alınacağı ile yapı sınıfı veya grubuna yapılan itirazların karara bağlanmak üzere Asgari İşçilik Tespit Komisyonuna intikal ettirilmesine ilişkin hüküm kaldırılmıştır.

23) Yönetmelik'in yirmi sekizinci maddesi uyarınca, ihale konusu işlerde yapılan araştırma sonucunda Kurumca tespit edilen ve Kuruma bildirilmediği anlaşılan asgari işçilik miktarı üzerinden, gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği haiz olmayan kurum ve kuruluşlarca özel nitelikteki inşaat yerleri için hesaplanan ve işverene tebliğ edilen borç, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi veya itirazda bulunulmaması halinde borç kesinleşerek, işlemler sonuçlandırılacaktır.

- Ünitece hesaplanan borca işverence faturalı işçilik ödemeleri, fatura mukabili iş yaptırılması, işin kısmen devamlı işyeri sigortalıları ile yapılması, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamı dışındaki kişilerin çalışması nedenleriyle itiraz edilmesi halinde, Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca inceleme yapılacaktır.
- Tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süresiz olarak çalışan sigortalılar, genel sağlık sigortası primi ile kısa ve uzun vadeli sigorta kolları primlerinden ait olduğu yılın Ocak-Haziran dönemi primlerini Temmuz ayı sonuna, Temmuz-Aralık dönemi primlerini takip eden yılın Ocak ayı sonuna kadar Kuruma ödemekle mükelleftir.

- 24) Yönetmelik'in otuzuncu maddesi kapsamında, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalıların hizmet bilgilerinin alınması başlığına *"Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren birinci fıkranın (f) bendinde yer alan askerlik bilgisi Kurum tarafından Milli Savunma Bakanlığında elektronik ortamda alınarak programa aktarılır. Kamu idarelerince fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla birinci fıkranın (f) bendinde yer alan askerlik bilgisi alanına veri girişi yapılmaz ve idari para cezası uygulanmaz."* ifadesi eklenmiştir.
- 25) Yönetmelik'in otuz ikinci maddesi kapsamında, 5434 sayılı Kanuna tabi özörlönlörlere ilişkin aylık bağlanacak sigortalıların, aylık talep tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olmaları şartı aranmayacaktır.
- 26) Yönetmelik'in otuz üçüncü maddesi kapsamında, aylık bağlandıktan sonra prim ödeme gün sayısı eksik olduğu tespit edilenler için, 3201 sayılı Kanuna göre borçlandırılan süreler karşılığında tahakkuk ettirilen borcun ödenmesinde ve borçlandırılan sürelerin hangi sigortalılık halinde geçmiş sayılacağıının belirlenmesinde anılan Kanunun 4üncü ve 5 inci maddelerinin ilgili hükümlerinin uygulanacağı ve bunların, eksik hizmet sürelerinin tamamlanmasına esas olan gün sayıları ile aylığa hak kazanma koşullarının tespitinde, mülga 2829 sayılı Kanun ya da 5510 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi uyarınca belirlenen sigortalılık hali esas alınacağı belirtilmiştir.

Söz konusu Yönetmelik'e ulaşmak için linke [tıklayınız](#).

Saygılarımızla.